Letter

Ethical Considerations in the Professional Activities of Individuals with Down Syndrome

Majid Omidikhankahdani[1*]

1. Assistant Professor, Department of Psychology, Payame Noor University, Tehran, Iran.
*Corresponding Author: E-mail: khankahdani@pnu.ac.ir
(Received; 25 February 2026 Accepted; 29 May 2026)

Beyond mere income generation, professional activity serves as a vital instrument for enhancing self-confidence, purpose, and social participation for individuals with Down syndrome. However, their integration into professional spheres—particularly the fashion industry—demands an approach rooted in 'professional ethics' and 'respect for individual autonomy.' While their presence in fashion can contribute to redefining beauty standards and fostering empowerment, it is imperative to prevent any form of instrumentalization, exploitation, or professional imposition that contradicts their personal interests and abilities. Given the unique cognitive, physical (such as hypotonia), and safety challenges they face, it is essential to establish a balance between 'supporting individual choice' and 'ensuring safety and well-being.' This should be achieved through interdisciplinary assessments, the provision of inclusive and adapted work environments, and the formulation of clear ethical guidelines by relevant authorities, ultimately transcending societal stereotypes to achieve employment characterized by dignity and respect.

Keywords: *Down Syndrome, Professional Activities, Ethical Considerations.*

ClinExc 2026;16(1-5) (Persian).

[Downloaded from ce.mazums.ac.ir on 2026-09-16]

ملاحظات اخلاقی فعالیت حرفه‌ای افراد با نشانگان داون با تأکید بر صنعت مد

مجید امیدی خانکهدانی[1*]

فعالیت حرفه‌ای برای افراد دارای نشانگان داون، فراتر از کسب درآمد، ابزاری حیاتی برای ارتقای اعتمادبه‌نفس، هدفمندی و مشارکت اجتماعی آن‌هاست؛ با این حال، ورود این افراد به عرصه‌های شغلی_ به‌ویژه صنعت مد_ نیازمند رویکردی مبتنی بر «اخلاق حرفه‌ای» و «احترام به استقلال فردی» است. اگرچه حضور آن‌ها در صنعت مد می‌تواند به بازتعریف استانداردهای زیبایی و توانمندسازی آن‌ها کمک کند، اما باید از هرگونه استفاده ابزاری، استثمار یا تحمیل شغلی برخلاف علایق و توانمندی‌های آن‌ها جلوگیری شود. با توجه به چالش‌های شناختی، جسمی (مانند هیپوتونیا) و امنیتی ویژه‌ای که این افراد با آن روبرو هستند، ضروری است که با تکیه بر ارزیابی‌های بین‌رشته‌ای، فراهم کردن محیط‌های کاری فراگیر و انطباق‌یافته، و تدوین دستورالعمل‌های اخلاقی شفاف توسط نهادهای مسئول، میان «حمایت از حق انتخاب فرد» و «تضمین ایمنی و رفاه او» تعادل برقرار شود تا از کلیشه‌های منفی جامعه عبور کرده و به اشتغال با عزت و کرامت برای آن‌ها دست یافت.

واژه‌های کلیدی: نشانگان داون، فعالیت حرفه ای، ملاحظات اخلاقی.

۱. استادیار، گروه روان‌شناسی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران.
*نویسنده مسئول: تهران، دانشگاه پیام نور، گروه روان شناسی
Email: khankahdani@pnu.ac.ir
تاریخ دریافت:۱۴۰۵/۱۲/۰۶ تاریخ ارجاع جهت اصلاحات: ۱۴۰۵/۰۱/۲۲ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۵/۰۳/۰۸

[Downloaded from ce.mazums.ac.ir on 2026-09-16]

سردبیر محترم؛

نشانگان داون شکلی طبیعی از زندگی انسان‌هایی است که از نظر کروموزومی سیر تکاملی متفاوتی با دیگران دارند. این نشانگان معمولاً با تأخیرات رشدی، کم‌توانی ذهنی خفیف تا متوسط و ویژگی‌های ظاهری مشخص همراه است و در همهٔ گروه های قومی و نژادی مشاهده می‌شود. فعالیت حرفه‌ای و شغلی یکی از ابعاد ارزشمند در زندگی همهٔ افراد، جدای از شرایطشان است؛ چراکه فراتر از مزایای مالی آن، به افزایش اعتمادبه‌نفس، هدفمندی و فرصت‌هایی برای مشارکت اجتماعی و پیشرفت در جنبه‌های شخصی و حرفه‌ای منجر می‌شود (۱). افراد با نشانگان داون نیز، با توجه به توانمندی‌ای که در برخی زمینه‌ها دارند، می‌توانند فعالیت‌های حرفه‌ای داشته باشند که رسیدگی و حمایت از حق آن‌ها، برای فعالیت حرفه‌ای و تسهیل شرایط به‌منظور ارتقای فرصت‌های شغلی، از نیازهای اساسی در سراسر جهان است.

امروزه، با توجه به افزایش سطح آگاهی خانواده‌ها و همچنین برنامه‌های آموزشی شغلی و حرفه‌ای، همواره تعداد بیشتری از افراد با نشانگان داون وارد مشاغل و حرفه‌های گوناگون و متنوع‌تر، چه به صورت مستقل و چه تحت حمایت خانواده‌ها یا نهادهای اجتماعی شده‌اند و چه بسا خانواده‌ها آن‌ها را برای انتخاب و فعالیت در زمینه‌ای خاص تحت فشار قرار دهند. در چنین شرایطی، نقش خانواده باید در قالب حمایت از تصمیم‌گیری فرد در نظر گرفته شود، نه جایگزین آن. انتخاب یا ادامهٔ فعالیت حرفه‌ای، ازجمله حضور در صنعت مد، باید تا حد امکان براساس علایق، ترجیح‌ها و توانایی‌های خود فرد صورت پذیرد. ارزیابی‌های بین‌رشته‌ای و مشارکت متخصصان، مشاوران شغلی و خود فرد به پیشگیری از تحمیل‌های شغلی کمک و استقلال و حق انتخاب فرد را با نشانگان داون تقویت می‌کند (۲).

باوجود آنکه فعالیت حرفه‌ای برای آن‌ها و خانواده‌هایشان همراه با کاهش جدایی از جامعه و آشنایی بیشتر افراد جامعه با این گروه و افزایش استقلال و کیفیت زندگی آن‌هاست، برخی مواقع درنظرنگرفتن شرایط خاص هر فرد به غفلت‌هایی در زمینهٔ اخلاق حرفه‌ای منجر می‌شود. ضروری است که والدین و همهٔ افرادی که در این زمینه فعالیت دارند، انتظارات واقع‌بینانه داشته باشند و بین ویژگی‌های فرد و خواسته‌ها و الزامات شغل، فعالیت حرفه‌ای و رفاه فرد، که اهمیت زیادی دارد، تعادل ایجاد کنند.

مسئله‌ای که اخیراً دربارهٔ کم‌توانی، به‌ویژه نشانگان داون، مشاهده می‌شود، استفاده از افراد با نشانگان داون در صنعت مد و پوشاک است. این مسئله با استقبال خانواده‌ها، رسانه‌ها و برخی از فعالان این عرصه همراه شده است. از مزایای این جنبش می‌توان به ایجاد فرصت برای افراد دارای نشانگان داون به‌منظور دنبال‌کردن مشاغل مختلف ازجمله صنعت مد، مشارکت در فعالیت‌های اجتماعی، توانمندسازی و تغییر معیارهای زیبایی، اشاره کرد. به عبارت دیگر، شرایط باید به‌گونه‌ای باشد که اگر فردی با نشانگان داون تصمیم دارد در صنعت مد مشارکت کند، بتواند براساس علایق و توانایی‌هایش فرصت دنبال‌کردن این مسیر را داشته باشد، اما فعالیت در این زمینه، نیازمند حساسیت و توجه دقیق است. اولین نکته‌ای که دراین‌باره نیاز است به آن توجه شود، توانایی درک و ارائهٔ رضایت آگاهانه برای مشارکت در صنعت مد است. باید از این نکته اطمینان حاصل کرد که آن‌ها دربارهٔ شغل و زندگی خود قدرت تصمیم‌گیری دارند. در صورت ورود به صنعت مد، گام بعدی حفاظت از آن‌ها در مقابل استثمار و پیشگیری از استفادهٔ ابزاری است. بدین معنا که دربارهٔ شرایط کاری اطلاعات و راهنمایی‌های لازم دریافت کنند و درگیر دستمزد ناکافی، ساعت‌های طولانی فعالیت و قرارگرفتن در محیط‌های کاری نامناسب و ناامن نشوند. همچنین، حضور آن‌ها در این صنعت به‌سبب توانمندی و ارزش‌های انسانی و نه صرفاً به‌دلیل تنوع و استفاده از راهبردهای بازاریابی باشد. علاوه‌بر مسائل بیان‌شده، با توجه به شرایط شناختی و جسمی‌ای که افراد با نشانگان داون دارند، به انطباق شرایط حرفه‌ای با نیازهای آن‌ها

[Downloaded from ce.mazums.ac.ir on 2026-09-16]

نیاز است. برای مثال، می‌توان از قرارگرفتن در شرایط ناراحت‌کننده یا نامناسب در حین عکاسی یا متناسب‌نبودن لباس‌ها با شرایط جسمی فرد نام برد.

افراد با نشانگان داون ویژگی‌هایی مانند ضعف در تشخیص موقعیت‌های خطر آفرین، مهارت‌های ارتباطی محدود، نداشتن واکنش سریع و مناسب در مواقع اضطراری و آسیب‌پذیری در برابر قلدری و زورگویی، توانایی محدود در انتقال تجارب از محیطی به محیط دیگر و هیپوتونیا دارند که نگرانی‌هایی در رابطه با ایمنی و امنیت آن‌ها در والدین ایجاد می‌کند (۳). مهم‌ترین عواملی که برای افراد با نشانگان داون ضروری است و آن‌ها در آن مهارت‌های کمی دارند، اطلاع از نوع تغذیه، فراهم‌کردن آن و توضیح شرایط بیماری برای پزشک است (۴). این مسئله همراه با مهارت‌های خودمراقبتی کم، نیاز به حضور فردی قابل اعتماد در کنار فرد با نشانگان داون را برجسته می‌کند.

از طرف دیگر، پژوهش‌ها نشان می‌دهد که اطلاعات کافی دربارهٔ بازار و لباس‌های مخصوص افراد دارای نشانگان داون به‌ویژه دربارهٔ بزرگ‌سالان دارای نشانگان داون مشکل بزرگی است (۵). بااین‌حال، وجود چنین شرایطی نباید به محدودشدن فرصت‌های شغلی افراد دارای نشانگان داون منجر شود. با ارزیابی صحیح توانایی‌های فرد، برنامه‌ریزی شغلی متناسب، آموزش کارفرمایان و فراهم‌کردن حمایت‌های لازم در محیط کار، بسیاری از این افراد می‌توانند در محیط‌های شغلی فراگیر عملکرد موفقی داشته باشند. همچنین، با اطلاع‌رسانی مناسب دربارهٔ میزان نظارت، وظایف شغلی و شرایط محیط کار، می‌توان ضمن حفظ استقلال فرد ایمنی و کیفیت اشتغال فرد را افزایش داد (۲).

با توجه به مطالب عنوان‌شده، درصورتی‌که فردی با نشانگان داون این حرفه را دنبال کند، نیاز است که مسائل اخلاق حرفه‌ای در این زمینه مورد توجه قرار گیرد. به این صورت که ابتدا علایق، توانمندی‌ها و نیازهای او مدنظر قرار گیرد. سپس به بررسی توانایی ارائهٔ رضایت آگاهانه و مهارت‌های لازم برای مشارکت در صنعت مد پرداخت و در ادامه، با ارائهٔ آموزش و حمایت مناسب به افراد دارای نشانگان داون، از آگاهی از حقوق خود اطمینان حاصل کرد. همهٔ این عوامل در صورتی کارآیی لازم در رسیدگی به نگرانی‌های اخلاقی را دارد که همکاری بین صنعت مد، حامیان و خود افراد با نشانگان داون صورت پذیرد. به این صورت که با تقویت گفت‌وگو و مشارکت، محیطی فراگیر و توانمند فراهم شود که به حقوق و کرامت افراد دارای نشانگان داون احترام گذارد و در عین حال، از سوءاستفاده و استفادهٔ ابزاری ممانعت شود. به نظر می‌رسد برای فراهم‌کردن چنین فضایی به تهیه و ایجاد دستورالعمل‌های اخلاقی روشن و استانداردهای حرفه‌ای توسط ذی‌نفعان نیاز است. تدوین این دستورالعمل‌ها می‌تواند با مشارکت نهادهای مسئول، مانند سازمان بهزیستی، وزارت کار تعاون و رفاه اجتماعی و انجمن‌های علمی، صورت پذیرد.

البته، به این مسئله نیز باید توجه کرد که دیدگاه غالب در جامعه هنوز بر محور کلیشه‌ها، نگرش منفی و فقدان آگاهی دربارهٔ حق اشتغال افراد کم‌توان و به‌دنبال آن، افراد با نشانگان داون است.

[Downloaded from ce.mazums.ac.ir on 2026-09-16]

References

1. Werner S, Hochman, Y. It opened up a whole new world for me: Experiences of military commanders in employing individuals with intellectual disabilities. J Appl Res Intellect Disabil. 2018;32(3):648-656.
2. Long KL, Nelson EL, Stephens DP. Work as joy: parental perspectives on factors affecting employment for emerging adults with Down syndrome. Disabil Rehabil. 2026;48(1):144-51.
3. McGuire D, Chicoine, B. Mental wellness in adults with Down syndrome: Aguide to emotional and behavioral strengths and challenges. 2ed ed. Bethesda, MD: Woodbine; 2021.
4. Krell K, Haugen, K, Torres A, Santoro SL. Description of daily living skills and independence: A cohort from a Multidisciplinary Down Syndrome Clinic. Brain Sci. 2021;11(8):1012.
5. Matusiak M, Kuryłło N. Clothing needs of adults with Down syndrome. Communications in Development and Assembling of Textile Products. 2022;3(2):72-8.

[Downloaded from ce.mazums.ac.ir on 2026-09-16]